

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5C/291/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714214426
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nora Zátopková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714214426.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred samosudkyňou JUDr. Norou Zátopkovou vo veci navrhovateľa: M.Á. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. C. XXX/XX, XXX XX Y., Š. I. L., proti odporcovi: R. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. T. XXX, XXX XX T., Š.M. I. L., v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a** .

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 29.10.2014, podaným na Okresnom súde Martin osobne toho istého dňa domáhal, aby súd zaviazal odporcu povinnosťou platiť navrhovateľovi zvýšené výživné vo výške 400 Eur od 01.11.2014 a zároveň povinnosťou vyplatiť navrhovateľovi do toho času zmeškané výživné. Ako dôvod podania návrhu uviedol, že k zvýšeniu výživného nedošlo už v období 6 rokov, pričom poukázal na výrazné zvýšenie jeho nákladov, nakoľko je študentom I. E. U. Y. v maturitnom ročníku a má vážny záujem o ďalšie štúdium na vysokej škole.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom navrhovateľa, výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi, a to potvrdením o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odporcu, rozhodnutím o priznaní dávky v hmotnej núdzi u odporcu, potvrdením o návšteve školy navrhovateľa, potvrdením o príjme matky navrhovateľa, dokladmi o úhrade výdavkov na strane navrhovateľa, potvrdením Žilinskej univerzity v Žiline o prijatí navrhovateľa na vysokú školu, pripojeným spisom Okresného súdu Martin 9C/138/2013.

Na pojednávaní konanom dňa 04.12.2014 navrhovateľ opätovne poukázal na skutočnosti uvedené v návrhu na začatie konania a súdu ozrejmil, že na tunajšom súde prebieha konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti vedené pod sp. zn. 9C/138/2013, ktoré nie je právoplatne skončené.

Odporca na uvedenom pojednávaní predložil súdu listinný dôkaz o výkone trestu odňatia slobody v dobe od 25.07.2013 do 29.09.2014, ktorý mu bol súdom uložený práve z dôvodu zanedbávania vyživovacej povinnosti vo vzťahu k navrhovateľovi, z ktorého dôvodu odporca stratil prácu a výživné navrhovateľovi platí z jemu poskytovanej dávky v hmotnej núdzi. Býva v rodinnom dome so svojou družkou a jej synom (obaja nezamestnaní), ktorého je spoluvlastníkom spolu s jeho bývalou manželkou.

Na pojednávaní konanom dňa 22.01.2015 navrhovateľ predložil súdu listinné dôkazy o štúdiu na škole a jeho výdavkoch.

Odporca predložil súdu listinný dôkaz o poberaní dávky v hmotnej núdzi a poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/138/2013, v ktorom sa ako navrhovateľ domáha zníženia výživného, nebolo do toho času krajským súdom rozhodnuté o odvolaní voči zamietnutiu jeho návrhu.

Uznesením zo dňa 22.01.2015, súd odročil pojednávanie na neurčito s tým, že vyčká na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline vo veci 9C/138/2013, v ktorom bol návrh odporcu (v uvedenom konaní ako navrhovateľa) zamietnutý.

Následne na pojednávaní konanom dňa 24.06.2015 súd konštatoval, že rozhodnutie vedené pod sp. zn. 9C/138/2013, ktorým bol návrh navrhovateľa R. Y. proti odporcovi M. Y. na zníženie výživného zamietnutý, nadobudlo doručením rozsudku Krajského súdu v Žiline dňa 05.05.2015 právoplatnosť.

Navrhovateľ na uvedenom pojednávaní len skonštatoval, že u neho nastala zmena, nakoľko zmaturoval a bol prijatý na Žilinskú univerzitu v Žiline. Uviedol, že zotráva na podanom návrhu na určenie výšky výživného 400 Eur a pridrižiava sa svojich doterajších vyjadrení.

Odporca na tomto pojednávaní uviedol, že je naďalej evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný a poberá dávky v hmotnej núdzi s tým, že raz za týždeň vykonáva aktivačné práce. Mal záujem nájsť si prácu, čo sa však nepodarilo. Spláca úvery od spoločnosti Provident a Homecredit a ďalšia spoločnosť EOS KSI ho vyzýva na úhradu, resp. k podpisu dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, na čo však odporca nemá finančné prostriedky. V jeho možnostiach je splácať len úver od spoločnosti Provident so splátkou 25 Eur mesačne. Na úrade práce si hľadal prácu, čo je však z jeho pohľadu zložité nakoľko nemá vodičský preukaz, ktorý mu bol zadržaný z dôvodu neplatenia výživného na navrhovateľa už v trvaní 4 rokov a jeho navrátenie je možné až po jeho úplnom vyplatení navrhovateľovi.

Podľa ust. § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 65 ods. 3 ZR, výživné ploletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho

zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Z citovaného ust. § 78 ods. 1 ZR vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Zmenou pomerov v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, v danom prípade ide o ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 ZR. Práve ust. § 75 ods. 1 ZR zaradilo majetkové pomery povinného medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti. Zvýrazňuje sa, že v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, nie sú jediným zákonným kritériom pre určenie výživného, pretože okrem nich je potrebné zohľadniť aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré podmieňujú mieru uspokojenia, resp. sú vždy limitujúcim kritériom vo vzťahu k uspokojovaniu odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré môžu byť vyššie. Súd uvádza, že na základe návrhu na zvýšenie výživného podaného zo strany matky navrhovateľa, bol odporca rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/48/2008-67 zo dňa 01.10.2008 zaviazaný na platenie výživného vo výške 3.000 Sk mesačne (99,58 Eur) od 01.02.2008. Následne sa odporca (ako navrhovateľ) návrhom, v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9C/138/2013 domáhal zníženia výživného, ktorý návrh bol rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 9C/138/2013-105 zo dňa 29.10.2014 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/97/2015-131 zo dňa 26. marca 2015 v celom rozsahu zamietnutý. Z listinných dôkazov tvoriacich obsah spisového materiálu je možné konštatovať vyplývajúcu zmenu pomerov u navrhovateľa ako oprávneného, ktorú zmenu zapríčiňuje celkový vývoj životných nákladov za časové obdobie od posledného rozhodnutia o určení výšky výživného, ako aj skutočnosť, že navrhovateľ bol prijatý na vysokoškolské štúdium. Súdom stanovené výživné vo výške 99,58 Eur, ktoré je povinný odporca prispievať mesačne na navrhovateľa zohľadňuje iba malú časť jeho nevyhnutných potrieb. Je však potrebné poukázať aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu ako povinného rodiča, ktoré je súd povinný rovnako skúmať a pri svojom rozhodovaní zohľadniť. V tejto súvislosti mal súd preukázané, že odporca bol dňa 29.09.2014 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý trest mu bol uložený práve pre zanedbanie povinnej výživy voči navrhovateľovi a zároveň, že od 01.10.2014 poberá od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin pomoc v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur mesačne, pričom iný príjem odporca v súčasnosti nemá. Považuje sa za potrebné tiež poukázať na skutočnosť, že už pôvodne, súdom určené výživné svojou výškou značne presahuje terajšie príjmy odporcu.

Po zhodnotení vyššie uvedených skutočností, vychádzajúc z pomerov odporcu a tiež z ust. § 75 ods. 1 ZR je možné konštatovať, že od predchádzajúcej súdnej úpravy výživného, ako aj od posledného konania vedeného pod sp. zn. 9C/138/2013, v ktorom bol návrh odporcu na zníženie výživného v celom rozsahu zamietnutý, nedošlo na jeho strane k žiadnej podstatnej zmene, tak ako to má namysli ust. § 78 ods. 1 ZR. V konečnom dôsledku je súd toho názoru, že nie je dôvodné vyhovieť návrhu navrhovateľa na zvýšenie pôvodne určeného výživného zo sumy 99,58 Eur na sumu 400 Eur mesačne, preto súd v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z.z. rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 ods. 1 O.s.p.. V konaní bol úspešný odporca, ktorý neuskutočnil návrh na priznanie trov tohto konania, ich vznik z obsahu spisu nevyplýval, a preto mu ich náhrada nebola súdom priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods.3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.